

AN II

ȘCOALA VENEȚIANĂ

sec. XIV (Quattrocento)

Artiști și opere reprezentative:

Atelierul familiei Bellini: Jacopo Bellini, Gentile și Giovanni Bellini.

Cel care a dominat arta venețiană a secolului XIV și a deschis spre *pictura de atmosferă* obținută prin culoare este **Giovanni Bellini**. Spațiul plastic venețian, creat prin raporturi cromatice (tonale) oferă un alt tip de gândire plastică decât școala florentină. În acest fel, Florența și Veneția marchează în arta Renașterii italiene a secolului XV două direcții fundamentale. La Florența, spațiul pictural este dominat de linia clară, concisă, netă a desenului, și este construit riguros prin metoda rațională, precisă, a perspectivei geometrice. Culoarea și lumina, deși strălucitoare și armonioase, sunt subordonate construcției raționale a spațiului pictural care ordonează riguros relația dintre forme și spațiul în care ele evoluează. Puternica amprentă intelectuală a gândirii neoplatoniciene determină crearea unei lumi picturale cristaline, epurate, construite conform unor raporturi armonice de tip matematic, considerate ca *ideale*.

Revenind la Veneția, aici, începând cu atelierul Bellini, pictura va urma un parcurs unitar inconfundabil, bazat în primul rând pe virtuțile culorilor. Pentru că a fost în epoca medievală posesiune bizantină, arta venețiană a fost marcată de fastul strălucitor, imperial, al artei de tip oriental. Statutul de „Regină a mărilor” i-a asigurat o prosperitate deosebită în contextul orașelor italiene, fapt ce i-a amplificat gustul pentru fast, eleganță, manifestat în arhitecturi grandioase și în opere de artă pătrunse de un lux rafinat și amplificat pînă la somptuar. A fost deci firesc ca în orașul în care apa, cerul, soarele și cerul mereu schimbător crează în mod natural o atmosferă picturală irizată, diafană, care topește coturile formelor fără să le diminueze strălucirea, să se dezvolte o linie picturală bazată pe culori calde, catifelate, adînci, ce va exercită o adevărată fascinație pentru generațiile următoare.

În arta venețiană a secolului XVI (Cinquecento), cei mai importanți artiști au fost **Giorgione** (*Concertul cîmpenesc, Furtuna*), **Tizian** (*Venus din Urbino, Amorul sacru și amorul profan, Danae, Bărbatul cu mînușa*), **Tintoretto** (ansamblul pictural din *Scuola di San Rocco*, ciclul dedicat vieții și martirajului *Sfîntului Marcu*, patronul spiritual al Veneției), **Veronese** (*Ospățul din casa lui Levi, Triumful Veneției*, pictura plafonului *Sălii celor Zece* din Palatul Dogilor).

Bibliografie

Pietro Aretino, Paolo Pino, Lodovico Dolce, *Secolul de aur al picturii venețiene*, Ed. Meridiane, București, 1980

Bibliografie generală:

Julian Bell, *Oglinda Lumii, O nouă Istorie a Artei*, Ed. Vellant, București, 2007

E. H. Gombrich, *Istoria Artei*, Ed. Pro Editura și Tipografie, București, 2007

[Aceste doua cărți fundamentale le găsiți la Biblioteca Facultății de Arhitectură și Construcții, Oradea](#)

